

ДНИ НА НОРДСКОТО КИНО

17 - 24.04.2008

Дом на киното
София

Този проект бе осъществен
благодарение на:

Заговори ли се за криза в европейското кино, в центъра на дебата обикновено попадат западните и централноевропейските кинематографии. Френското, британското, немското, италианското и испанското кино са били и продължават да бъдат представителна извадка за филмовите тенденции на Стария континент и някак пренебрегнати остават регионите в периферията. А напоследък именно на Север покръпват ключови теми и оригинални сюжети, както и надеждата, че европейската филмовата изказност не ще изпадне в апатия, осъзнавайки безсилието си пред култа към блокбастърите.

Създадени в ситуация на икономическо благоденствие, свободни от често експлоатирания другаде по света битов или политически проблемен бекграунд, на който да опрат сюжетите си, съвременните филми от северния регион говорят много повече за отделната личност, отколкото за обществото. Предпочитат екзистенцията пред злободневието. Изследват човека преди и отвътре, за да обяснят неговото тук и сега.

В последните години в рамките на София Филм Фест видяхме и заобичахме доста северни филми, после постепенно ни се прииска те да са повече и отделени в собствен контекст. Най-силната мотивация да организираме Дните на нордското кино бе реакцията и на другите около нас, които не се уплашиха от шведската философичност, норвежката самовглъбеност, датския „догма“ натурализъм“, финландската мъчалива съзерцателност. Онези все още мислещи млади, стари и всякакви хора, за които киното освен забавление е все още и интелектуално предизвикателство.

Широко употребяваният термин „скандинавски“ (който се отнася само за двете страни на полуострова – Швеция и Норвегия) се оказа тесен, за да побере в етнически и топографски смисъл културното разнообразие, което притежават северноевропейските народи. Затова избрахме по-общото понятие „нордски“, което простира значение от Балтика до Исландия, за да обедини нации с различни исторически корени и сърби, но сходен светоглед. Това е и нашата „скрита“ вратичка, която оставяме открехната за следващите издания с надеждата да представим филми и от други части на региона.

Сдружение „Сегем“

Намтрапникът

Den brysomme mannen

Норвегия, 95 мин.

Реж. Йенс Лиен

Сц. Пер Шрайнер

В ролите:

Тронд Фауза Аурвог,

Петронела Баркер,

Пер Шаанинг,

Биргите Ларсен

Награди:

ACID Award от Кан 2006,

3 награди Amanda от националния

естивал в Норвегия, 2006

Четирийсетгодишният Андреас пристига в странен град без спомен как се е озовал там. Незабавно се сдобива с работа, апартамент, дори жена, но скоро забелязва, че нещо не е наред. Хората около него изглеждат ампутирани откъм всякаква истинска емоция и общуват повърхностно. Градските „надзиратели“ усещат, че Андреас не пасва на обстановката и започват да го преследват. Той прави опит за бягство, но с ужас установява, че няма изход. Междувременно среща Хюго, който има същите копнежи и е открил таен процеп, откъдето се носи красива музика. Може би тя ще им покаже „другата“ страна на живота?...

„Намтрапникът“ описва един свят не много по-различен от този, в който живеем. Това е саркастичен поглед върху „благоденстващия“ живот на Скандинавия в обществото, където всички проблеми за „изгладени“. Съпричастието тук е излишно, защото фалшивите взаимоотношения са заели неговото място. Кухненското обзавеждане е заменило любовта, обществените ритуали – приятелството. Опитам се да покажа „нормалността“ в цялата ѝ гротескност.”

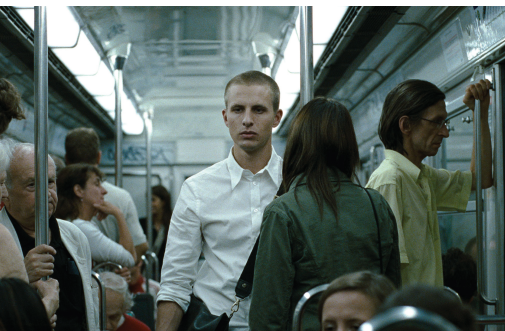
Йенс Лиен

За режисьора:

Йенс Лиен е роден през 1967. На 23-годишна възраст заминава за Лондон да свири рок. Три години по-късно се връща с диплома от филмовото училище и започва да снима късометражни, документални филми и реклами. Пълнометражният му дебют „Jonny Vang“ от 2003 осъществи премиерата си на фестивала в Берлин.

Повторение Reprise

Норвегия, 105 мин.

Реж. Йоаким Триер
Сц. Ескил Вогт и Йоаким Триер

В ролите:

Еспен Клоуман Хьойнер,
Андерс Даниелсен Лие,
Кристиан Рубек,

Награди:

Наградата за режисура
от Карлови Вари 2006;
Златно лале
от фестивала в Истанбул
2007,

наградата за младо откритие от фестивала в Торонто 2006;
3 награди Amanda от националния фестивал в Норвегия, 2006

Филм за приятелството, лудостта и творчеството, за любовта и мъката, за големите амбиции и убийствената пропаст между младежките очаквания и реалността.

Ерик и Филип се опитват да станат писатели. Ерик е отхвърлен от издателите, докато ръкописът на Филип е одобрен и той става водеща фигура в норвежкото културно пространство буквално за една нощ. Шест месеца по-късно цялата компания отива да прибере вкъщи Филип от психиатрична клиника след дълго лечение. Писането е последното нещо, което го интересува, но Ерик продължава с литературните си опити и убеждава приятелите си да не се отказват.

„Това не е автобиографичен филм, но авторът винаги влага част от себе си във всеки от героите. Аз познавам много добре средата, която обитават персонажите ми. В Норвегия, както и на много други места, предполагам, всички млади хора от средната класа искат на направят нещо „креативно“. Малко от тях успяват. Трагедията в живота на много от тях е, че не могат да преживеят провала на собствените си „големи надежди“. Тази непоносима лекота бе предпоставката да реша филма в драматичен ключ.“

Йоаким Триер

За режисьора:

Йоаким Триер е роден през 1974 в Осло. Завършва националното училище за кино и телевизия в Англия и се утвърждава като автор на многонаграждавани късометражни филми. „Повторение“ е неговият пълнометражен дебют. Извън киното обича спорта и е бил два пъти национален шампион по скейтборд за Норвегия.

Просто Беа Bare Be

Норвегия, 90 мин.

Реж. Йоаким Триер

Сц. Ескил Вогт и Йоаким Триер

В ролите:

Еспен Клоуман Хьойнер,

Андерс Даниелсен Лие,

Кристиан Рубек,

Од Магнус Уилямсон

Награди:

Наградата за режисура

от Карлови Вари 2006;

Златно лале от фестивала

в Истанбул 2007,

наградата за младо откритие от фестивала в Торонто 2006;

3 награди Amanda от националния фестивал в Норвегия, 2006

Беа е на 16, пише за училищния вестник и е последната от своята женска групичка, която все още е девствена. Освен това е влюбена в Даниел – най-привлекателното и интелигентно момче в гимназията. Не щеш ли, случва се чудото на чудесата – оказва се, че интересът е взаимен. Пред Беа изведнъж се открива нов свят на социални и сексуални възможности. Според приятелките ѝ обаче съществува само един проблем – първият път не бива да е с някого, когото обичаш. Перфектния кандидат трябва да е тотално безинтересен като Андерс например, който иска да стане градинар и по всичко личи, че е пълен загубеник. Въпреки строгия план, Беа в крайна сметка се оказва несигурна в чувствата си и разбира, че най-трудните неща на тази възраст са да вземеш категорично решение и да бъдеш себе си.

„Интересното в Беа като персонаж е конфликтът между това, което очакваме и онова, което ни пробутват рекламите, защото когато човек е млад, си представя че животът наистина може да бъде безпроблемен и лъскав. Как трябва да изглеждам? Какъв трябва да бъда? Винаги стои противоречието между тези въпроси и нещата, които искаме да правим, начина, по който се чувстваме наистина. Прегизвикателството за Беа е да започне да слуша собствения си глас”

Петер Нес

За режисьора:

Петер Нес дебютира с комедията „Абсолютен махмурлук“, която печели 2 награди „Amanda“ за най-добра мъжка и женска роля в Норвегия през 1999. Вторият му филм „Елинг“ е номиниран за чуждозеичен „Оскар“. Паралелно с режисурата се изявява като сценарист и актьор, а от 1997 е режисьор в един от театрите в Осло, където поставя пиесата „Елинг и Кел Бярне“.

Замръзнал град Valkoinen kaupunki

Финландия, 92 мин.

Реж. Аку Лоухимис
Сц. Микко Коуки,
Пааво Вестерберг

В ролите:

Янне Виртанен,
Сузанна Антероинен,
Аага Хемес,
Сантери Нуутинен

Награди:

Наградата на ФИПРЕССИ от Карлови Вари, 2006;
5 награди Jussi от националния фестивал във Финландия, 2006

Това е екранна версия на финландския телевизионен сериал "Фрагменти", който има голям успех в родината си, получава всички възможни награди на местния тв фестивал през 2004 г., а Аку Лоухимис е обявен за режисьор на годината. В центъра на "Замръзнал град" е главният герой от "Фрагменти".

Таксиметровият шофьор Вели-Матти не проумява защо след като се завръща от чужбина, жена му Хана внезапно иска да се разделят и го оставя да се грижи за трите им деца. Принуден е да се премести в неуютен апартамент, който не може да си позволи да обзаведе. Смахнатият му съсед се оплаква периодично, че липсата на пердета загрозява общия облик на сградата и така, без да съзнава, започва вражда с фатални последици.

„Почитателите на Скорсезе веднага ще открият препратки към „Шофьор на такси“ - от началния глас на Вели-Матти зад кадър, който кара из града и пророкува как „един ден ще завали истински сняг и ще покрие всичко това в бяло“ до кадър, който буквално цитира един от постерите на култовия филм. Дигиталното снимане от ръка засилва реалистичните внушения и прави филма адекватен на съвременните тенденции в европейското кино.“

Лесли Фелпърин, Variety

За режисьора:

Аку Лоухимис е роден през 1968г. Първите му два игрални филма "Restless" (2000) и "Lovers and Leavers" (2002) заемат челни места в националния боксофис. "Студена земя" (2005), който бе показан в България на Фестивала на европейските копродукции, 2007 получава признание не само от публиката, но и от критиката и три седмици след премиерата отнася 4 приза от фестивала в Гьотеборг.

Мъжка работа Miehen työ

Финландия, 98 мин.

Реж. и сц.

Алекси Салменпера

В ролите:

Томми Корпела,

Мариа Хайсканен,

Яни Воланен,

Стан Саанила

Награди:

Награда за режисура на фестивала в Москва, 2007;

награда за мъжка роля на фестивала в Маракеш, 2008;

2 награди Jussi на националния фестивал във Финландия

Юха е на 38 и трябва да издържа семейство с три деца. Жена му Катя страда от депресия, той се страхува да ѝ каже, че е останал без работа, освен това не иска да се признае за неудачник. По тази причина прекарва времето си по кафенета и в непрекъснат страх, че истината рано или късно ще блесне. Един ден някаква жена го наема за поправка по къщата ѝ, но веднаха щом остават сами, става ясно, че тя очаква и по-друг тип „услуга“. Плаща му добре и Юха решава да стане мъж на повикване с помощта на приятеля си Оли, който е таксиметров шофьор. Не му е много трудно да се пребори със скрупулите, защото знае, че го прави заради жена си и децата, но нещата достигат критична точка, когато на изпитание е поставена не само мъжката чест, но и отношенията в семейството.

Ироничното заглавие и темата като цяло повдигат въпроса за все по-безпомощната мъжка позиция в северните общества. Сюжетът съдържа добри предпоставки филмът да се превърне в черна комедия, но униженията, които понася героят, придават цялостен трагичен нюанс.

За режисьора:

Алекси Салменпера (р. 1973) е магистър по режисура и сценарно писане от Университета за Изкуство и Дизайн в Хелзинки. Режисирал е няколко късометражни филма и телевизионни сериали. Игралният му дебют „Producing Adults“ бе финландското предложение за „Оскар“ през 2004 и е разпространяван в около 50 държави.

Реж. Анете Улесен
Сц. Ким Фупц Аакесон

В ролите:

Мохамед-Али Бакиер,
Джой К. Петерсен,
Анет Стъовелбек,
Хеле Херц

Награди:

Голямата награда на фестивала за нордско кино в Любек, 2006;
голямата награда от фестивала в Люблина, 2006

Действието се развива в предградията на Копенхаген, където хипарските утопии от 60-те днес са се превърнали в мизерна реалност.

Социалната работничка Сос отглежда сама двете си деца в тийнейджърска възраст – вироглавия Пер и красивата Май. Свободолюбието ѝ не протестира срещу сексуалните взаимоотношения на дъщеря ѝ с палестинеца Шади в собствения ѝ дом, докато той дори не смее да спомене на родителита си, че приятелката му е датчанка. Една нощ кварталният пазач намира Пер пребит и скоро става ясно, че братът на Шади е замесен. Животът на момчето е в опасност, а датските му приятели започват да кроят план за отмъщение.

След черната комедия „Дребни неудачи“ и последния „Догма“ филм „В твоите ръце“ Анете Улесен подхваща тема, колкото банална, толкова и актуална за съвременна Дания. Това е северна версия за межкултурните европейски конфликти, разказана през архетипна ситуация в стил Ромео и Жулиета. Подобно на „Просто целувка“ на Кен Лоуч филмът разглежда не само напрежението между общностите, но и вътре в тях.

За режисьора:

Анете Улесен завършва Националното филмово училище в Дания през 1991. След няколко късометражни успеха, прави големия си пробив с пълнометражния дебют „Дребни неудачи“, който печели наградата „Синият ангел“ в Берлин през 2003. В момента води курсове по режисура и монтаж в Копенхаген и работи над следващия си проект.

Реж. и сц.

Хела Йоф

В ролите:

Лена Мария Кристенсен,
Руди Кьонке,
Йеспер Дал,
Йонатан Спанк

Награди:

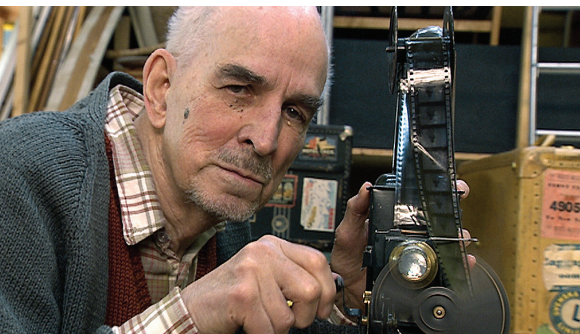
2 номинации Robert от националния фестивал в Дания

Кале е добро момче и съвестен колежанин от средната класа, който обаче се забърква с наркобарона Патен заради заем и стари съмнителни приятелства. Всичко върви добре, докато босът не попада в затвора уж за малко и случайно и се налага Кале да се грижи за бизнеса. Никои не трябва да припарва до парите на Патен, колата му, камо ли жена му Саби – глуповата, кичозно облечена и безобразно гримирана. Скоро Кале открива, че без целия “камуфлаж” тя всъщност изглежда далеч по-добре и е много сладка когато спи...

Филмът не се занимава непременно с конкретен сюжет, по-важни са разнообразните персонажи и взаимоотношенията между тях. Датският рапър Йеспер Дал в ролята на наркобоса Патен пасва адекватно на ролята и се вписва добре сред професионалните актьори, но най-приятната изненада е Лена Мария Кристенсен в ролята на глупавата блондинка. Или както сочат зрителските форуми – става дума за една динамична и умопомрачително смешна датска комедия

За режисьора:

Хела Йоф е родена през 1962. Започва като актриса, водила е телевизионни предавания за деца, озвучавала е порнофилми, а по-късно се утвърждава като един от най-популярните сред широката публика режисьори в Дания. Пълнометражният ѝ дебют “En kort en lang” е гледан от 10 процента от датското население, а вторият ѝ филм “Oh Happy Da” у е купен от “Дисни” за римейк.

Реж.
Мари Нюрерог

Документален

Този филм е част от документалната трилогия на Мари Нюрерог за Бергман, субсидирана от Шведската телевизия. Другите два го представят предимно в работна среда – театъра и киното – докато тук той за пръв път допуска камерите на обетования си остров Форьо, негово убежище в продължение на близо 50 години.

Единственият друг толкова интимен документален портрет на Бергман можем да открием в “Бергман прави филм” на Вилгот Съоман от 1963, който проследява хронологично заснемането на “Зимна светлина”. В “Бергман и Форьо” той вече е на 88 години, повече от 60 е посветил на режисурата и за пръв път допуска зрителите да пристъпят синята порта на къщата му, достолепно стъпила на изолиран балтийски остров. Посреща ни обичайната табела с надпис: Частен дом. Пазете се от кучето!, въпреки че никакво животно не е пристъпвало там, откакто Лив Улман си е тръгнала преди 30 години. Текстът обаче ни предупреждава, че тук живее човек, който иска да бъде сам. Човек, чиято единствена компания са морето и собствените му демони.

Четири от филмите на Бергман са получили “Оскар”, но най-ключовият за автора им е “През опушено стъкло”, защото с него е открил Форьо и това е повратна точка в живота му. Там са снимани още “Персона” и “Сцени от един семеен живот”, но много по-важно е, че Бергман намира своя истински дом.

В къщата на морския бряг той говори за детството, което го е формирало като личност, за живота си, вълнатен в киното и как филмовото изкуство се е превърнало в негов комфортен пристан. Говори още за любовта, смъртта и демоните, които в крайна сметка остават най-верните му спътници.

За режисьора:

Мари Ниреръог е родена през 1955 в Арвика, Швеция. С магистърската си степен по журналистика от Стокхолмския университет тя започва работа в Шведската телевизия през 1980. В 1987 започва да практикува като репортер и продуцент към департамента по изкуства. Направила е стотици репортажи за кино, театър и литература. За пръв път се среща с Бергман през 1983.

Вие, живите **Du Levande**

Швеция, 95 мин.

Реж. и сц.

Рой Андершон

В ролите:

Джесика Лундберг,
Елизабет Хеландър,
Бьорн Енглунд

Награди:

Голямата награда Сребърен Хюго – Чикаго, 2007;
наградата за режисура на Европейската филмова академия;
3 награди Guldbagge от националния фестивал в Швеция

“Вие, живите” е трагична комедия и комична трагедия за Човека – за неговото величие и злочестина, за неговите радости и скърби, за неговата самоувереност и грижи. Създание, на което искаме да се смеем и за което да поплачем едновременно. Мотото на Рой Андершон е просто: човекът е очарован от човека. И съответно той се интересува от всички моменти на слава и слабост на човечеството. Освободен от линейна повествователна структура, той повежда Човека към поредица изживявания, изобразяващи различни ситуации – ежедневието, щастливите моменти, тревогите и философските дилеми... Този филм сякаш се случва насън и напълно изразява личността на своя създател: двусмислен, жесток и провокативен.

Персонажите му, объркани, самотни и някак депресирани по презумпция, са отчаяно залутани в опитите за човешка комуникация. Ключов е образът на бармана, който, обявявайки последните поръчки, изпраща клиентите с репликата: И утре е ден!. Надежда все пак има.

За режисьора:

Роден през 1943 в Гьотеборг, Рой Андершон е един от най-интересните шведски режисьори с ярко изразен самобитен стил. Завършва филмовото училище към Шведския филмов институт. След втория си филм се отказва да снима и създава продуцентска компания за телевизионни реклами. Завръща се към киното през 2000 г. с изключително успешния “Песни от втория етаж”.

Реж. Йеспер Гансланд

Сц. Йеспер Гансланд,
Фредрик Венцел

В ролите:

Холгер Ериксон,
Давид Йонсен,
Йон Аксел Ериксон,
Йеспер Гансланд

Награди:

4 номинации Guldbagge от националния фестивал в Швеция

В центъра на сюжета са няколко младежи от провинциално градче, на които им предстои да завършат гимназия и трябва да решат какво ще правят с живота си оттук нататък. Дилемата за наемния работник Йеспер, лирично настроения Давид и братята Йон и Холгер е да останат или да търсят щастие си другаде. Живеят в умиращ град с преобладаващо възрастно население и най-голямото забавление за местните е играта на бинго. Повечето в групичката считат промяната за предателство, но същевременно са фрустрирани от това, че повечето им съученици са вече някъде другаде. С почти никакви възможности за работа и нови перспективи, те прекарват времето си в пиене по паркинги, безцелни игри и въобще занимания, които ги отегчават от години. Същевременно това са и малкото неща, които могат да правят, и затова перспективата да си тръгнат не е просто решение, а истински катаклизъм.

“Сбогом, Фалкенберг” разбива мита, че живеем в хомогенно общество – все още съществува дълбока пропаст между градския и провинциалния начин на живот. Тесните общности притежават различна чувствителност и език за комуникация, свят, изтъкан от фамилиарност, консерватизъм, невинност и объркване. Режисьорът разказва почти биографична история от собствената си среда с импровизиран диалог и актьори-натуршцици, които играят себе си, а монтажът на филма е отнел почти година.

За режисьора:

Йеспер Гансланд е роден във Фалкенберг, Швеция. Той е самоук режисьор и автор на музикални клипове и късометражни филми. Работи като монтажист в телевизията а “Сбогом, Фалкенберг” е първият му игрален филм.

ПРОГРАМА

ДОМ НА КИНОТО

	17. 04. четвъртък	18. 04. петък	19. 04. събота	20. 04. неделя	21. 04. понеделник	22. 04. вторник	23. 04. сряда	24. 04. четвъртък	
19:00	„Накрапникът“ Норвегия, 95' Реж. Йенс Лиен <i>The Bothersome Man</i> Norway, 95' Dir. Jens Lien	„Мъжка работа“ Финландия, 98' Реж. Алекси Салменпера <i>Man's Job</i> Finland, 98' Dir. Aleksä Salmenperä	„Просто Беа“ Норвегия, 90' Реж. Петер Нес <i>Just Bea</i> Norway, 90' Dir. Petter Ness	„Повторение“ Норвегия, 105' Реж. Йоаким Триер <i>Reprise</i> Norway, 105' Dir. Joachim Trier	„Вие, живите“ Швеция, 95' Реж. Рой Андерсон <i>You, the Living</i> Sweden, 95' Dir. Roy Andersson	„Замръзнал град“ Финландия, 92' Реж. Аку Лоухимис <i>Frozen City</i> Finland, 92' Dir. Aku Louhimies	„Повторение“ Норвегия, 105' Реж. Йоаким Триер <i>Reprise</i> Norway, 105' Dir. Joachim Trier	„Сбогом Фалкенберг“ Швеция, 88' Реж. Йеспер Гансланд <i>Farewell Falkenberg</i> Sweden, 88' Dir. Jesper Ganslandt	
21:00		„Вие, живите“ Швеция, 95' Реж. Рой Андерсон <i>You, the Living</i> Sweden, 95' Dir. Roy Andersson	„Замръзнал град“ Финландия, 92' Реж. Аку Лоухимис <i>Frozen City</i> Finland, 92' Dir. Aku Louhimies	„Мъжка работа“ Финландия, 98' Реж. Алекси Салменпера <i>Man's Job</i> Finland 98' Dir. Aleksä Salmenperä	„1:1“ Дания, 90' Реж. Анете Улесен <i>1:1</i> Denmark, 90' Dir. Annette Olesen	„Накрапникът“ Норвегия, 95' Реж. Йенс Лиен <i>The Bothersome Man</i> Norway, 95' Dir. Jens Lien	Fidibus Дания, 99' Реж. Хела Йоф <i>Easy Skanking</i> Denmark 99' Dir. Hella Joof	„Бергман и Форьо“ Швеция, 84' Реж. Мари Нюерод <i>Bergman and Farné</i> Island Sweden 84' Dir. Marie Nyeröd	

Прожекциите бяха организирани
със съдействието на :

www.filmini.org

